

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 234/2011-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť V. T., K., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., K., vo veci namietaného porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 49 Er 962/2010 zo 16. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. T. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2011 doručená sťažnosť V. T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 49 Er 962/2010 zo 16. marca 2011.

Z obsahu sťažnosti a príloh vyplýva, že 7. augusta 2010 bolo doručené sťažovateľovi upovedomenie o začatí exekúcie v exekučnej veci oprávneného D...., B., proti nemu ako povinnému o vymoženie 1 645,33 € s prisl.

Keďže sťažovateľ do okamihu doručenia upovedomenia nevedel o žiadnom vykonateľnom rozsudku proti nemu, ktorý by oprávňoval exekútora na začatie exekúcie, splnomocnil svojho právneho zástupcu, aby zistil okolnosti danej veci, v ktorej okresný súd vydal na základe návrhu navrhovateľa 17. decembra 2007 platobný rozkaz. Tento doručoval postupne na rôzne adresy bydliska sťažovateľa v K. uvedené v návrhu navrhovateľa. Dňa 21. decembra 2007 bola zásielka vrátená z adresy na ... ulici s odôvodnením, že adresát je neznámy, 10. januára 2008 z adresy ..., že adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote a preto okresný súd 16. januára 2008 požiadal Mestskú políciu K. o doručenie zásielky s platobným rozkazom. Súčasne zisťoval jeho pobyt aj prostredníctvom Registra obyvateľov v B. Na základe toho potom doručoval platobný rozkaz opätovne na adresu jeho trvalého pobytu na ... v K., kde však sťažovateľ už rok nebyval, hoci adresa bola stále platná.

Dňa 22. apríla 2008 okresný súd zrušil platobný rozkaz s odôvodnením, že ho nebolo možné doručiť do vlastných rúk sťažovateľa. Pri príprave pojednávania 26. augusta 2008 bola zásielka vrátená z prvej adresy sťažovateľa opätovne z dôvodu, že adresát je neznámy. Na pojednávaní okresný súd podľa § 29 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ustanovil sťažovateľovi opatrovníka a vyhlásil rozsudok, ktorý doručil opatrovníkovi 22. septembra 2008.

Dňa 18. augusta 2010 podal sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu v uvedenej exekučnej veci námietky proti exekúcii z dôvodu, že okresný súd nezákonným spôsobom ustanovil opatrovníka a vyhlásil rozsudok, čím porušil jeho základné právo a odňal mu možnosť konať pred súdom. Navrhol, aby okresný súd exekúciu zastavil

z dôvodu, že je neprípustná. V námietkach proti exekúcii uviedol, že na adrese ... býva od 19. januára 2009. Okresný súd mu na túto adresu nič nedoručil napriek tomu, že túto adresu navrhovateľ v návrhu riadne označil.

Sťažovateľ tvrdil, že okresný súd nepostupoval podľa ustanovenia § 29 ods. 2 OSP, a napriek tomu, že neboli splnené zákonom požadované predpoklady na ustanovenie opatrovníka, toho ustanovil, čím mu zároveň odňal možnosť konať pred súdom.

Okresný súd (vyšší súdny úradník) uznesením následne 7. decembra 2010 námietky sťažovateľa proti exekúcii zamietol z dôvodu, že „súd po dôkladnom preštudovaní spisového materiálu dospel k záveru, že tvrdenia povinného v námietkach proti exekúcii sa opierajú o hmotnoprávne účinky exekučného titulu a skutočnosť, že pôvodné konanie skončilo s ustanovením opatrovníka nezakladajú neprípustnosť exekúcie. Súd ustálil, že uvedené skutočnosti boli predmetom rozhodovania konania vo veci samej /pôvodného konania/ a nie exekučného konania. Z uvedeného je zrejmé, že námietky proti exekúcii nie sú opravným prostriedkom, ktorým by sa napádalo rozhodnutie súdu ako exekučný titul. Účelom exekučného konania je nútená realizácia vykonaná zásahom do absolútnych majetkových práv povinného, ktorá sa uskutočňuje s cieľom uspokojiť pohľadávku oprávneného, ktorá mu bola priznaná vykonateľným rozhodnutím súdu. Rozhodovanie o dôvodnosti nároku bolo predmetom pôvodného konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd námietky povinného proti exekúcii zamietol, pretože návrh oprávneného bo podaný dôvodne a súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spôsobili, že by po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti spôsobujúce zánik vymáhaného nároku, brániace jeho vymáhateľnosti, či spôsobujúce neprípustnosť exekúcie.“.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. d) OSP z dôvodu, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, poukázal v ňom na nezákonnosť postupu okresného súdu pri ustanovení opatrovníka a okresný súd mu v inej jeho veci sp. zn. 48 Er 2008/2005, Ex 1752/2005 doručoval písomnosti na adresu ... V odvolaní namietal aj priebeh konania vo veci, ktorá

predchádzala exekučnému konaniu, pretože exekučným titulom, na základe ktorého začal súdny exekútor exekučné konanie, je rozsudok okresného súdu z 26. augusta 2008 sp. zn. 32 Cb 94/08, ktorý sa stal právoplatný a vykonateľný 20. októbra 2008 hoci o uvedenom súdnom konaní sťažovateľ vôbec nevedel a tvrdí, že rozsudok okresného súdu sa preto „nemohol stať právoplatným“.

Okresný súd takisto uznesením zo 16. marca 2011 sp. zn. 49 Er 962/2010 odvolanie sťažovateľa zamietol bez toho, aby preveril a vysporiadal sa s jeho námietkami, a to otázkou zákonnosti alebo nezákonnosti pri ustanovení opatrovníka a pojednávaní konanom 26. augusta 2008, kde okresný súd konal, hoci nemal vykázané doručenie predvolania sťažovateľovi na toto pojednávanie. Podľa neho mal okresný súd exekúciu zastaviť z dôvodu jej neprípustnosti.

Sťažovateľ sa preto domnieva, že rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 49 Er 962/2010 zo 16. marca 2011 došlo k porušeniu jeho základné práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a okresný súd mu súčasne odňal možnosť konať pred súdom.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto nálezom rozhodol: „Základné právo V. T. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru... Uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn.: 49 Er 962/2010 -18 zo dňa 16.3.2011 porušené bolo.

Uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn.: 49 Er 962/2010 - 18, zo dňa 16.3.2011 zrušuje a vec vracia... I na ďalšie konanie.

Okresný súd Košice II je povinný uhradiť V. T. trovy konania v sume 261,82 euro do dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu JUDr. J. K... “

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd podľa § 25 zákona o ústavnom súde každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V exekučnom konaní podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) má povinný viacero právnych prostriedkov obrany a ochrany svojho postavenia,

ktoré môže využiť vtedy, ak v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí sa vyskytnú absolútne alebo relatívne prekážky ďalšieho postupu exekučných orgánov, ku ktorým patrí aj tvrdenie sťažovateľa, že nebol daný dôvod na ustanovenie opatrovníka v občianskoprávnom konaní, teda jeho námietkam mal okresný súd z toho titulu vyhovieť.

K takým právnym prostriedkom patria návrh na odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku a návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní je rovnaký a spravidla spočíva v tom, že v absolútne alebo relatívne neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia aj odložiť (jej vykonávanie).

Z Exekučného poriadku vyplýva, že jedným z prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní sú námietky podľa § 50. Nie je to však jediný prostriedok obrany povinného a navyše ani najúčinnější prostriedok ochrany práv povinného z dôvodu, že v prípade nevyhovenia námietkam nie je možné takéto rozhodnutie napádať riadnym opravným prostriedkom. Účinnnejším prostriedkom obrany povinného je návrh na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku (z dôvodu, že možno očakávať zastavenie exekúcie), ktorý možno podať kedykoľvek po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, ak je spojený s návrhom na zastavenie exekúcie. Rovnako je prípustné aj samostatne podať návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku bez ohľadu na to, či boli, alebo neboli podané námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, prípadne sa takým námietkam nevyhovelo. Vyššia účinnosť návrhu na zastavenie exekúcie vo vzťahu k ochrane povinného vyplýva z toho, že proti rozhodnutiu o tomto návrhu je prípustné v prevažnej väčšine prípadov odvolanie, o ktorom sa rozhoduje v riadnom inštančnom postupe na súde vyššieho stupňa. Sťažovateľ túto možnosť ochrany jeho práv v exekučnom konaní však nevyužil.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom zákone a už spomínaných ustanovení Exekučného poriadku, ktoré umožňovali sťažovateľovi takú ochranu namietaného porušenia

označených základných práv, na ktorú bol oprávnený bez časového obmedzenia ihneď po začatí exekučného konania, o ktorom sa dozvedel najneskôr doručením upovedomenia o začatí exekúcie. Sťažovateľ bol oprávnený tieto právne prostriedky pred podaním sťažnosti využiť, a keďže ich nevyužil, ústavný súd z tohto dôvodu odmietol jeho sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne napr. IV. ÚS 211/03 a IV. ÚS 103/04) bez toho, aby sa zaoberal jeho ďalšími námietkami vznesenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2011